

НОВИ ДНИ

Седмичникът за култура, стопанство и обществен живот.

Редакторъ:
Антонъ Христовъ

Излиза ПЕТЪКЪ.

Годишенъ абонаментъ 50 лв.

Броя 1 левъ

Публикации: по споразумение.

Редакция-администрация:
Книжарница „ИСКРА“
Ески-Джумая.

Писмо отъ Дания

Единъ земенъ рай. Моралната чистота — резултатъ на религиозно образаване. Възхищението на единъ български артистъ.

Драги Цаконъ,

Чувствамъ се крайно щастливъ да ти се обадя отъ Дания, където понастоящемъ прекарвамъ въ ваканция и между това ще дамъ единъ концертъ съ благотворителна целъ. Искамъ по скоро да споделя чувствата, които изпълнятъ душата ми отъ тая красива страна Дания, именно съ тебе, защото сега едва разбрахъ, защото вие протестантите, имате ония качества, които въ България сме свикнали да чувствуваме, като крайно религиозни прояви.

Тукъ Христовата проповѣдъ не само се слуша, но се изпълнява съ една света преданостъ и прави всички хора необикновено добри. Лъжа, кражба, измама, тукъ е рѣдкостъ. Не е ли това плодъ на едно здраво религиозно възпитание, което е за честъ на протестантската църква?

Повтарямъ, драги ми Цаконъ, много съмъ щастливъ, че Богъ ми даде възможностъ да посетя тая страна, защото, азъ ще се постарая единъ денъ съ моето слово да обясня какъвоначи, религиозно възпитание и ползата отъ него. Да се впусна въ географически подробности, мисля, че не е отъ голѣма важностъ, защото за Дания е писано много. Но природата, нравитѣ, и изумителната чистота на тоя земенъ рай, привличатъ тъй много, че ми се струва какъво ще разкъсамъ сърцето си, когато ще трѣбва да го напусна.

Твой приятелъ: С. Угренонъ.

В. „Зорница“.

КРИЗАТА И ИЗХОДА ОТЪ НЕЯ.

Днесъ всички говорятъ за криза. Тая дума толкова много пжти бива изговаряна и отъ толкова много уста, че е станала вече съвсемъ обикновена. Отъ министра до пждаря днесъ се говори все за криза. И явява се едно противоречие: общественицитѣ, които на всѣка стъпка въ своя животъ подчертаватъ своето прекомерно честолюбие, чудно е, какъ така, съ най голѣмо спокойствие днесъ говорятъ за кризата. Която пъкъ е нищо повече, освенъ, резултатъ на тѣхната досегашна дейностъ. И дори не пропускатъ нито единъ случай да не се извинятъ съ кризата. И на само това, но и нищо не правятъ за предотвратяването ѝ. Очевидно, това тѣ не вършатъ чистосърдечно. Защото какъ би могло да се обясни олимпийското спокойствие на иначе честолюбивитѣ общественици при разискване въпроса за кризата. Струва ми се, че единъ общественикъ, ако заговори за кризата отъ положението на единъ фалиралъ търговецъ или занаятчия, той би се самоубилъ. Би се самоубилъ отъ срамъ предъ себе си, предъ своето безсилие, предъ своята безплодна обществена дейностъ.

И, наистина, мислимо ли е някакво по позорно петно за съвременното общество отъ настоящата економическа криза, която изживяваме. Днесъ, именно, когато сж на лице хилядитѣ възможности за предотвратяването ѝ.

Като никога до сега въ свѣта днесъ се носятъ толкова много идеи, толкова много движения за реформиране обществения животъ, затова непонятно става нѣкакъ си, при наличие следва на 11 страница

Туберкулозата въ България.

Здравето е първото благо и основа на всички други блага.

Декартъ.

Всѣка година 12 юли се празнува като празникъ на роитѣ отъ Дружеството за борба противъ туберкулозата. На този денъ се продаватъ рози, даватъ се увеселения и пр., приходѣтъ отъ чисто постъпления отива за облекчение у частта на страдащитѣ.

Колкото и хуманна тази инициатива сѣ пакъ тя е на частно дружество; мѣроприятията и сж палиативни, ограничени и се явяватъ едва ли не капка въ море по отношение голѣмото зло въ това отношение.

Защото туберкулозата е социална болестъ, болестъ на низинитѣ и лошитѣ трудови условия, болестъ на слаби и предразположени поколѣния. Тя е най добъръ барометъръ (показателъ) за културата и благоденствието на дадена страна. За съжаление трѣбва да констатираме, че по отношение туберкулознитѣ заболявания и смъртностъ — нашата страна държи първо мѣсто въ таблицата на обществото на народитѣ.

Въ България, споредъ констатацията на Дружеството за борба съ туберкулозата, всѣки половинъ часъ умира отъ тая болестъ по единъ българинъ. Всѣки денъ — по 50 българци, а всѣка година умиратъ по 20,000 души.

Отъ войната до сега отъ тая болестъ преждевременно сж загинали у насъ 260,000 души, предимно млади хора, — колкото брсятъ 26 града като В. Търново.

На 10,000 души у насъ умиратъ 30 души годишно отъ туберкулоза, а въ Дания — 8 души. Презъ 1930 година въ Германия сж умрѣли 45,000 души отъ туберкулоза, а въ България 20,000 души. Но Германия има 65 милиона население. Ако и тамъ умиратъ туберкулознитѣ както у насъ, би трѣбвало годишно да умиратъ 220,000 души.

Болни отъ туберкулоза у насъ има 200,000 души, а легла

за лѣкуването имъ и изолиране има 1,600.

Населението по градове и села се заразява поголовно, а при липса на лична и обществена хигиена и особено при тежитѣ социални условия, заразяването се обръща въ масово боледуване.

Туберкулозата, макаръ и на следствена е конституционална болестъ, т. е. намалява жизнената мощъ на цѣлия организмъ, включително и на зародишната субстанция, поради което тя изгражда псколѣнията. Нацията е въ опасностъ.

Паралелно съ тази страшна канстатация, направена не отъ демагози и партизани съ определена целъ, а отъ единъ обективенъ компетентенъ институтъ, трѣбва да констатираме, че цѣлата наша санитарна служба представлява сжщата печална картина.

Презъ м. 1932/33 финансова година бюджетѣтъ на Народното здраве е билъ 150 милиона лева — 25% отъ цѣлия бюджетъ, когато въ културнитѣ страни е надъ 10%.

У насъ на глава се харчи за Народното здраве 27 лева, въ Англия — 40 лв., Съед Щати — 120 лв., Швеция — 180 лв., Съв. Русия — 700 лв., Дания — 780 лв. Пригурете въ културнитѣ страни частнитѣ лѣкари на отдѣлнитѣ организации, съ тѣхната безплатна всестранна медицинска помощъ, за да стане още по-ясна здравната трагедия на нашия народъ.

Нацията е, действително, въ опасностъ отъ изграждане и смъртъ. Тукъ нѣма осуквания и кинематографъ, а страшна действителностъ, печална и страшна, като сждбата на племето ни.

Всички честни и будни синове на родината трѣбва да се сепнатъ и съ общи усилия изведатъ родината къмъ слънчевия брѣгъ на благоденствието и щастieto.

А. Б-къ.

Изъ общинския съветъ.

Заседание на 13 т. м. 3 часа следъ обѣдъ. Открива се отъ кмета г. Ив. Аб. Мариновъ.

Първия въпросъ отъ дневния редъ: гласуване бюджета за 1933 — 34 година. Докладва общ. бирникъ г. Ат. Криновъ. Приема се по принципъ. Избира се бюджетарна комисиия, която да разучи бюджета и докладва на съвета.

По втория въпросъ: докладъ на търга за измѣрване общ. ори, константира се, че явили се конкуренти сж картелирани и че най-низката сферта е 605 лв. за кв. м., когато за инвеляцията на града е 4 лв. По предложението на г. Ив. Поповъ търгътъ се анулира и ще се възложи на друго лице по доброволно споразумѣние.

По третия въпросъ: докладъ на протокола на комисиията за определяне мѣсто за измѣрване на керемидарницитѣ, дадена на комисиията г. Ст. Боневъ защити мнението на болшинството ѝ, противъ мнението на членоветѣ представителни

ли на тухларокеримидарското сдружение, която е решила за въ бждеще керемидарницитѣ и тухларницитѣ да се премѣстятъ задъ разсадника до имението на агронома г. Митревъ.

На това мнение енергично се противопоставиха общ. съветникъ г. Ив. Поповъ и п. кмета г. Д. Крайчевъ, които предложиха за тази целъ да се даде общ. нива, съседна до военната градина и сегашнитѣ керемидарници, като последнитѣ се измѣсятъ малко по навънъ отъ града.

Това мнение, къмъ което се присѣдини и г. Ст. Боневъ, се прие отъ общ. съветъ.

По четвъртия въпросъ: докладване протокола на комисиията по определяне мѣсто за измѣстване на циганитѣ, прие се протокола на комисиията, като се измѣни размѣра на мѣстото отъ 100 на 150 кв. м. на семейство. Ще се даде мѣсто на цигани членове на общината. За постройката на къшитѣ ще бждатъ подпомогнати съ

дървенъ материалъ отъ общ. гора.

По петия въпросъ се четоха разни заявления на граждани, които искаха да се признаятъ за бедни. Обширни разисквания станаха по заявлението на г. Спасъ Попазовъ, който плаща само горска паша, а общината иска да го обложи и съ полска паша.

Въ свръзка съ този въпросъ, който се отложи за друго заседание, изтъкна се унищожението на гората отъ пасенето на кози, въпрѣки закона, обръ-

на се вниманието на п. при сжстствие върху нехайността на горската властъ.

По предложението на г. В. Бояджиевъ съветътъ прие да командирова п. кмета г. Д. Крайчевъ, който заедно съ председателя на читалището г. Р. Панайотовъ да се явятъ предъ съответнитѣ министри и ходатайствуватъ за отпушането на материали, нуждни за постройката на проектирания читалищенъ салонъ.

Следъ това съветътъ се закри.

Конгресътъ на ученическия

Н. Въздържателенъ Съюзъ въ гр. В. Търново.

На 9, 10 и 11 юлий въ гр. В. Търново трезвата младежъ, отъ всички краища на България, съ небивалъ ентузиазмъ и съ желание за буйна творческа работа и успѣшенъ резултатъ се събра за да начертее бждещитѣ насоки на Учен. Н. Въздърж. Съюзъ.

Трезвата младежъ доказа, че въпреки днитѣ на унииение, падение и деморализация, тя е готова да носи факела на свѣтлината, братството и истината и ратува за по-щастливи и по-свѣтли дни.

На конгреса присжствуватъ писателя Т. Влайковъ, който въпреки своята старческа немощъ, дошелъ въ Търново за да засвидетелствува голѣмата си симпатия къмъ подрастващото трезво поколение.

Тържественото откриване на деветия редовенъ конгресъ на У. Н. В. Съюзъ и дванадесетия такъвъ на Учителския Н. В. С. се извърши на 9 юлий въ салона на читалище „Надежда“. Поднесоха поздравленията си много културни организации. Говориха: проф. Цоневъ, д-ръ Бурилковъ, д-ръ Ставрева, Влайковъ и мн. др. Следъ обѣдъ г. Бор. Илиевъ

реферира на тема: „Задачи и бждещи насоки на У. Н. В. С.“

На 10 юлий Упр. Съветъ даде отчетъ за състоянието и дейността на Учен. Н. Въздърж. Съюзъ за 1932—33 г. Редакционния комитетъ при сп. „Трезвеностъ“ направи докладъ за състоянието на съюзния органъ. Следъ докладитѣ на комисиитѣ, определѣли се София за седалище на У. С. и Редакционния комитетъ при сп. „Трезвеностъ“. Гласувания бюджетъ възлиза надъ 60000 лв. Реши се У. Н. В. С. да членува въ Б. В. Ф. и да се помоли министертвото на просвѣщенiето да разреши междуклоновата кореспонденция. Вземаха се и др. решения. Конгреса се заккри на 11 юлий. Всички делегати се завърнаха съ съзнанието да работятъ съ по-голема енергия и съ повече въра въ свѣтлия идеалъ на трезвеността, за борба съ алкохола, покварата и Разврата за спасение на народа отъ тия язви, които рушатъ съвременния животъ.

Любомиръ Станчевъ

делегатъ на д-во „Бодростъ“
Е.-Джумая.

ПРИЗНАЦИ.

Свѣтътъ е изтрѣпналъ въ уплаха — небивала стопанска криза го души. Застой въ индустрия и търговия и — милиони хора по цѣлата земя останали безъ работа и препитание. Всеобщо обезцѣняване на земледѣлскитѣ и скотовѣдни продукти. И като следствие на всичко това, страшно смущение въ икономическия животъ. Напукъ на усилията на многоумни политици и партизани, кризата бушува и помита благосъстояния, разстройва нерви и ни изправя предъ тревожната въпросителна на утрешния денъ.

Посърнали сж сърдцата на хората. Разстроени сж нервитѣ. Чуждъ е свѣта за радостнитѣ мисли. Унииение. Отчаяние. Озлобление. Бунтъ. Явно е: кризата е не само въ свѣта на материалното. Тя е и криза на духа. М. же би последната обущава първата. Но фактътъ е единъ — духътъ на свѣта е смутентъ. Въ него става нѣщо важно. Въ дълбочинитѣ му нѣщо закипява. Нѣщо започва да се надига. И се надига съ стихийността и динамиката на вулканични сили. Разклащатъ се устоитѣ на съвременния общественъ строй. Отхвърлятъ се много форми и догми. Рушатъ се много идоли. Развѣн-

чани сж много богове. Обезценени сж много ценности. Време на обща преоценка настава.

Несъмнено, съвременната култура изградена подъ зловещия знакъ на много човѣшки страдания и кръвъ, ще рухне. Тя ще се сгромоляса подъ тежестта на собственитѣ си противоречия и грѣхове. Неминуемо. Неизбежно. Такъвъ е законътъ на живота.

И ще дойде нѣщо ново. Нѣщо, за което сърдцата ни купнѣятъ. Нѣщо по-добро. По-свѣтло. По-радостно. И вече видението на това ново се мѣрка предъ духовния взоръ на много будни човѣшки синове. То ще дойде. То идва вече.

А при предущането на всичко това, не трѣбва ли въ сърдцата ни да плисне вълната, макаръ и на малка радостъ? И не ще ли се окрили съ бодростъ и надежда нашия духъ?

В. „Свобода“

Мортъ Фиксъ

сигурно, ефикасно, гарантирано противъ **насъкомно** сръдство

Платихте ли си абонамента на **В-къ „Нови Дни“**

ността на толкова голѣмо духовно и материално богатство, човѣчеството да бѣде оставено да страда. Като никога до сега свѣта днесъ се тресе подъ напора на реформаторскитѣ движения, и ние виждаме, какъ всички идеи, породени отъ предишнѣве, преминаватъ презъ продължителенъ периодъ на обособяване, добили достатъчно жизненостъ, излизатъ отново на сцената на общественния животъ, хлопатъ на сърцата и умоветъ на хората, вербуватъ своитѣ кадри, за да намѣрятъ потвърждение въ живота или за да бждатъ еднажъ за винаги зачекнати отъ лицето на земята и замѣнени съ други по жизнеспособни, по пригодни. Свѣтътъ днесъ като никога се е превърналъ на сжици пазаръ на идеи, отъ кждето освободеното човѣчество, демократизираното съвременно общество, ще подбѣра това, което най-вече би му се понавило. Като никога, днесъ, широкитѣ народни маси, ставатъ сами творци на своята сждба. Демократичността, следователно, благосъстоянието на широкитѣ народни маси е основния тонъ на съвременния общественъ животъ.

И ние сме свидетели на това, което става днесъ. Всички стари ограничителни системи умиратъ, за да сторятъ мѣсто на други по обещаващи, по жизнени. Умира монархизма, за да бѣде замѣненъ съ по новитѣ системи на управление. Така бѣха извикани на животъ болшевиизма въ Русия, фашизма въ Италия и редицата републики, които дойдоха въ името на народното благоденствие. Тѣ намѣриха опора въ народа предъ когото е било, като че ли достатъчно, само голѣмото обещание за бждащето, за да приеме той новото, което му се предлага. И, наистина, следъ войната човѣчеството бързо премина въ една нова фаза на животъ. Но съ това, като че ли ускори се и темпа на общественото развитие. Човѣчеството въ твърде кратъкъ срокъ се почувствува изправено предъ нова епоха. Пробудилитѣ се за животъ народни маси създадоха преизобилно блага, отъ които би трѣбвало да иматъ и своя дѣлъ. Но закостенелостъ въковенъ егоизмъ не така лесно разрешава този въпросъ. Успоредно съ увеличаването на свѣрхпроизводството растѣше и егоизма. Препълненитѣ складове и житници се още по прилично притваряха; личнитѣ смѣтки и изгоди на еденицитѣ се по-вече затвърдяваха и добиваха характеръ на мѣрдаващи фактори. Но заедно съ то-

ва дойде и кризата. Тя дойде като реакция, именно, на това посегателство на общественитѣ блага. Тя е единъ добъръ урокъ на тия, които затварятъ очи предъ общественитѣ задължения, присвоявайки и равниво пазейки всичко за себе си. Но тя е и добра инжекция за пробудилитѣ се за животъ народни слоеве, за да прогледнатъ въ пжтя на истината, да съзратъ основнитѣ противоречия въ съвременния общественъ животъ и избѣгвайки ги утре когато ще бждатъ изгласани на преденъ планъ, да творятъ сами своитѣ сждбини.

Меродавното въ случая, следователно, е облекчаващитѣ реформи. Единицата мѣрка за общественна стабилностъ е демократичността. грижата за благоденствието на широкитѣ народни маси. Всичко друго има второстепененъ спомогателенъ характеръ. Разрешение о на кризата се поставя, следователно, като въпросъ на практичностъ, бързи, ефикасни мѣрки, независимо отъ кжде и какъ ще дойдатъ. Болшевиизма, фашизма и всевъзможнитѣ тѣхни разклонения, иматъ въ този моментъ тази задача: да намѣрятъ онѣ радикаленъ способъ за разпредѣление общественитѣ блага, по начинъ, шото, да осигурятъ благоденствието на човѣчеството. Не успѣятъ ли въ това до тѣхъ стоятъ тѣхнитѣ достойни партньори, които черпейки куражъ отъ неуспѣха имъ, ще съумѣятъ скоро да ги измѣстятъ.

Свѣтътъ, днесъ, гъмжи отъ идеи и реформаторски движения. Въ общественния животъ ставатъ, като никога бързи промѣни, отъ които човѣчеството извлича голѣми опитности, увеличава своята духовна съкровищница, която ще бѣде предпоставката на единъ новъ свѣтълъ животъ. Кой, какъ и кога ще стори това, днесъ е трудно да се предвиди. Това ще зависи отъ жизнеността на ония, които днесъ иматъ въ ржцетѣ си всички прерогативи на общественото благоустройство. Ще успѣятъ ли да изкоренятъ еднажъ за винаги причинитѣ на кризата, която изживяваме или само временно ще ги отстранятъ, това ще покаже близкото бждаще. Човѣчеството, днесъ, е поставено на наклонната плоскостъ, кждето всичко бързо се смѣня и всѣка полумѣрка нещѣ бѣде въ възможностъ по-вече да задържи процеса на живота.

Пълна свобода, истинско братство и човѣчностъ, това е знамето подъ което се нареждатъ творцитѣ на новия животъ.

М. В.

ХРОНИКА.

Следния брѣй на вестника може да закѣснѣе, поради отсѣствие на редактора.

Плати ли си абонамента?

На 16 т. м. се откриха заседанията на В. учебенъ съветъ и Б. уч. сѣюзъ. Главниятъ въпросъ на дневния имъ редъ бѣ въпросътъ за новитѣ реформи въ областта на просвѣтата.

Представители на търговци и индустриалци се явили предъ мръ Стефановъ и сж искали да имъ се позволи да откриятъ търговски кантори за текстилни и др. индустриални произведения въ Москва. Въпросътъ ще бѣде отнесенъ въ министерския съветъ за разрешение.

Въ сжщия въпросъ—за влизане въ стопански връзки съ Сѣв. Русия—се е занимало и п. п. присѣствие на Зем. сѣюзъ „Врабча“ 1. Обща е била преценката, че България частъ по-скоро трѣбва да влѣзе въ стопански отношения съ голѣмата северна страна, още по-вече че разстоянието между Русия и България е 22 часа и е много ефтино за транспорта на стоки.

Земедѣлскитѣ министри сж за стопански връзки съ Русия; на сжщото мнение сж и национал-либералитѣ министри. Колѣбание има между демократитѣ, частъ отъ които се страхуватъ за вътрешния редъ въ страната.

Метсвото има издадена заповѣдъ, че пушането на дсбитѣкъ изъ града е забранено. А въ действителностъ не само не е забранено, но цѣлия градъ е обрнатъ на фактическо пасище. Никой отъ общ. стѣтници не вижда това, макаръ нѣкой да сж много чувствителни къмъ хигиена и благоустройство.

Защо ли?

Спадането на долара предизвиква голѣма тревога и поставя въ неизвѣстностъ цѣла Америка. Акциитѣ на разнитѣ предприятия се качватъ много бързо, защото всички бързатъ да пласиратъ спестяванията си въ разни ценни книжа. Процентътъ на повишението ценитѣ на стокитѣ върви много слабо, отколкото спадането на долара.

Въ Югославия е основана нова Радикалъ социалистическа партия, чл. 5 отъ програмата на която гласи:

Вншната политика трѣбва да се насочи къмъ миръ и тѣсно международно сътрудничество. Балканътъ принадлежи на балканскитѣ народи. Въ интереса на балканскитѣ народи,

а специално на Югославия и България е, да живѣятъ въ възможно най-тѣсна икономическа и политическа връзка. Съ братския руски народъ да се възтановятъ дипломатическитѣ отношения.

Забавачницата при женското кооперативно общество приема да записва дѣца за идушата учебна година.

Желаящитѣ да се отнесатъ до председателката на д. вото г. жа Ан. Ст. Славова.

Бюро „Едисонъ“ Ив. П. повъ се премѣсти въ собствен си дюкянъ на улица „Епикупъ Софроний“.

В-къ „Нови дни“ печата всички обявления на много ниски цени. Рекламата даде въ нашия в-къ постига целъ си, защото „Нови дни“ е най-разпространения въ града околната.

Рекламирайте въ „Нови дни“

ПЛАТЕТЕ СИ АБОНАМЕНТА

Ески — Джумайско бѣлг. училищно н-ство.

Обявление.

На 22 юлий т. год. отъ 16 до 17 часа въ канцеларията на училищното н-ство ще се произведе търгъ съ тайна конкуренция за отдаване на предприемачъ доизкарването на гимнастическия салонъ и сцената на смѣсената прогимназия. Девизната цена на предприятието е 465,000 лв. Залогътъ за правоучастие въ търга е 5 „0. Закона за Б. О. П. е задължителенъ.

гр Е. Джумая.
17 — VII — 1933 г.

ОТЪ УЧИЛ. Н-СТВО

Чикендинско училищно настоятелство.

ОБЯВЛЕНИЕ № 110.

Чикендинското училищно настоятелство обявява, че на 23 т. м. отъ 15 до 17 часа въ училищната канцелария ще се отдаде по доброволно сгласие следниятъ ремонтъ на училищното здание:

1) Замазване таванитѣ на 4 стаи и коридора на II етажъ и I стая и западната частъ отъ коридора на I етажъ, като се събори старата напукана мазилка и като се нахвърлятъ тачки. Върху първата мазилка ще се постави теленъ мрежа, която е готова, само ще се закове на всѣки 5 см. гвоздейчета. Следъ това следва втората мазилка и баданосване. Пространството, което ще се направи по такъвъ начинъ възлиза на 420 кв. м.

2) Баданосването на стени въ всички стаи и коридоръ като се пази да не се изпрѣсква цокола на стѣнитѣ въ I етажъ.

3) Изкърпване и баданосване таванитѣ на стѣнитѣ, които иматъ нужда.

4) Заливане съ циментъ пукнатинитѣ край врати, прозорци и по стени.

Първоначална оценка 25 лв. на кв. м. за направа тавана като материалитѣ се доставятъ отъ настоятелството. За баданосване на тавани и стени, като влиза и заливане на пукнатинитѣ, по 5 лв. на кв. м.

Преговоритѣ ще се водятъ за по-низки цени.

На колото се възложи трѣбва да внесе 1,000 лв. гарация въ пари.

Следъ възлагане на работата ще се сключи специаленъ договоръ.

Разносцитѣ по обявяването и обгербването на всички книжа е за смѣтка на майстора.

Настоящето има значение на поемни условия.

с. Чикединъ, 17 — VII — 1933 год.

ОТЪ НАСТОЯТЕЛСТВОТО

ЮРДАНЪ Х. ЕНЄВЪ

Разполага съ всички части за ВЪРШАЧКИ

— ЦЕНИ ФАБРИЧНИ —

Една Германска комуна

всрѣдъ девственитѣ Сибиръ.

— Назадъ въ Сибирь! Сбогомъ Германио, за винаги!

Това е казалъ Дръ Хилтънъ, германецъ, който е дошълъ отъ далечния изтокъ, да види какво е положението въ неговото отечество Германия и който съ около 2000 души негови другари военнопленници основали колония въ Източния Сибиръ. Ето какво разказва той предъ единъ кореспондентъ за тѣхната одисея.

Въ свѣтвзната война при едно сражение около Барановичи, на руския фронтъ, паднахме въ пленъ около 4000 германски войници. Повечето отъ насъ бѣха земледѣлци отъ Вестфалия. Всички бѣхме изпратени въ единъ военнопленнически лагеръ въ Сибиръ.

Това се случи въ 1915 година. Когато, обаче, революцията избухна и гражданската

война започна, ние напуснахме лагерътъ и се опитахме да се присѣдинимъ къмъ армията на адмиралъ Колчакъ, съ намѣрението, подъ негово покровителство, да стигнемъ бреговетѣ на Тихия океанъ, отъ кждето да можемъ да си отидемъ въ Германия.

Но, армията на адмиралъ Колчакъ биде разбита отъ болшевикитѣ и ние останахме сами въ пространнитѣ девствени гори на Сибиръ. Въоръжени съ брадви и копия, ние продължихме да се движимъ на изтокъ. Много отъ насъ загинаха отъ студъ, удавяне въ блата, изтощение и др., и едва 1800 души оцѣлѣхме.

Следъ като пропътувахме едно пространство три пжти по-голѣмо отъ дължината на Германия, смѣтнатъ отъ изтокъ къмъ западъ ние дойдохме до

една мѣстностъ, гдето решихме да се поселимъ. Установихме нашата колония и тамъ живѣемъ отъ тогава и до сега. Отъ Владивостокъ тази мѣстностъ се стига за 33 дена пжтъ на конь. За възпоменание на мѣстото, гдето бѣхме хванати въ пленъ, нарекохме селището Барановичи.

Следъ пристигането ни на това мѣсто, ние започнахме да сѣчемъ дървета и си построихме прости колиби, ходѣхме въ гората на ловъ и обработвахме почвата подъ водителството на капитанъ фонъ Фризъ, предишния нашъ началникъ, който заедно съ насъ издържа всички несгоди на похода презъ Сибиръ.

Много отъ нашитѣ колонисти се ожениха за рускини отъ най-близкитѣ до насъ селища и днесъ нашата колония заедно съ женитѣ и децата, брои около 4000 души.

Колонията бързо се разви. Почнахме да отглеждаме коне,

които продавахме на червената армия. Сжщо така подобрихме нашитѣ земледѣлски методи и турихме основитѣ на една кожарска индустрия. Три пжти въ годината нашн кервани занасятъ произведенитѣ ни въ Владивостокъ, отъ кждето купуваме стоки, нуждни на насъ.

Колонията е въ приятелски отношения съ съветскитѣ власти, при все, че тѣ иматъ съвършено малко връзки съ насъ. Тя е тѣй отдалечена и тѣй мжно се стига, че до сега нито единъ съветски чиновникъ не я е посетилъ.

Нито единъ отъ насъ не е ималъ каква и да е връзка съ Германия, съ изключение на менъ. Никой отъ насъ не проявява интересъ къмъ сегашната политика на Германия. Ние не получаваме никакви вестници. Обаче, имаме свой вестникъ, който се печата на хектографъ. Имаме театъръ, 9 пияна и повече отъ

сто грамофона. Не липсва основно училище, което добива на германскитѣ основни училища.

Колонията се управлява кметъ, който има правото разрешава всички въпроси вършенъ редъ царя въ шата колония. Всѣки отъ насъ работи и сжщо менно всички дѣлятъ това, ето иматъ съ беднитѣ и слѣбъ.

Живѣемъ по правилото: единъ за всички и всички за единъ.

Азъ посетихъ Германия, целъ да видя какво е положението тамъ. Но това, видѣхъ, остави у менъ тѣ впечатление.

Азъ се чувствувамъ шливъ, като си помисля, че ро ще бѣда въ нашето Барановичи. Животътъ въ го не е романтиченъ. Но азъ си имамъ моята цигля, моята работа, моятѣ моитѣ книги.

в. „Зоринъ“